

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 „ „
Negyedévre 2 „ „
Egy hónapra 1 „ „
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond.**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:
Négy hasábon petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű és többszöri hirdetések alk. szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyeg-díj minden külön beiktatásért 30 kr.

Az egyetlen és legnagyobb forradalmár.

A honvédelmi miniszter Magyarországnak ez idő szerint az egyetlen és legnagyobb forradalmára.

E kijelentés meglephetné talán a tábornaszernagyot, a vitéz osztrák katonát, a ki hosszú szolgálati ideje alatt annyira beleélte magát az osztrák katonai szellembe, hogy e szellem neki kötelességszerűnek látszik és nem tudná magát egy percig sem képzelni e szellem nélkül.

Pedig való igaz, hogy báró Fejérváry ez idő szerint az egyetlen és legnagyobb forradalmár.

Mi értelme van e szónak: forradalom?

E szó a létező rend felbontását jelent, erőszakos eszközökkel.

Mit csinál a honvédelmi miniszter, mióta tárczáját vitatja az országgyűlés?

A létező rendet igyekszik felbontani kijelentésével és törvényeink rendjét bontja fel erőszakos napiparancsával.

Önézetes büszkeséggel mutatott a miniszter saját mellére, midőn az ellenzék Csesznák ezredest kárhóztatta.

Pedig az ezredes úgy kezdi példátlan rendeletét, hogy a honvédelmi miniszternek legkevésbé sincs szándéka a honvédtiszt és tisztviselő uraknak az országgyűlés ülésén való részvételt korlátozni.

Mit mutatott a mellén tehát a miniszter, ha neki nincs szándéka korlátozni?

Vagy mit irt az ezredes, ha a miniszter mellverésének van értelme?

Mi ezt az ellentétet tovább nem feszegetjük, mert mi tárgyilagosan ítélünk mindig, minket elv és meggyőződés vezet, nekünk a személyekkel, melyek jönnek-mennek, ma hatalmaskodnak, holnap örök feledésbe hanyatlanak — nekünk ezekkel semmi közünk.

Mi a magános életben tekintjük csak a személyt, a nyilvánosban a tárgyat, az eszmét, az elvet, melyeket a személy véd.

Tisztán ki akartam azt fejezni az országgyűlésen, mert elveink magasztosságát, meggyőződésünk tisztasságát minden személyiséghez tapadó indok csak kicsinyítené.

A függetlenségi és 48-as pártnak huszonnyolcz éves hagyományai szerint mi elfogadtuk a honvédelmi költségvetést, bár az egész kormány és báró Fejérváry, a jó osztrák tábornok, de rossz magyar honvédelmi miniszter iránt bizalommal nem viseltetünk; elfogadtuk a költségvetést elvből, logikából, mert az

intézménynek hívei vagyunk, ez intézményt ápolni, tökéletesíteni, bővíteni akarjuk és nem akarjuk magunkat kitenni annak, hogy szavon fogjanak és ha nem adunk költséget, megszüntessék a honvédséget, a mely a magyar állam-eszmének, csonka bár, de egyetlen képviselője.

Elitéljük a rendszert, elitéljük a szellemet, szigorúan, ridegen, kérlelhetlenül; de elitéljük elvből, elvek alapján és elitélésünk annál mélyebb értelmű, mennél rokonszenvesebb lehet a miniszter a magányos élet viszonyaiban.

Szent igaz, hogy báró Fejérváry ez idő szerint az egyetlen forradalmár és csakugyan ő tesz meg mindent, hogy a forradalmi szellem megszülethessen és terjedjen az országban.

Tudjuk, hogy akaratlanul tesz meg mindent, és hogy működése az osztrák hagyományos szellem működése; tudjuk, hogy e szellem tartja őt 11 év óta ülve azon a bársonyszéken, a mely abban a parlamentben van, a hová szívesen jár be a miniszter, ha kollegái tárczáját forgatja az ellenzék és neki más dolga nincs, mint rokonszenves uri modorával kedélyeskedni, de ugyancsak mérgesen és sarkantyút pengetve jön, midőn az ő katonadolgaiba kontárkodik a polgár parlamentnek alkalmatlan ellenzéke.

Ekkor ő, mint az egyetlen országos forradalmár, haragjában felkelti a forradalmi eszmét, melyre nélküle senki sem gondolt, mert bizony abban, hogy a honvédséget tüzésréggel és táborvezérkarral akarjuk ellátni, csak is ő tud forradalmi utógondolatot találni és ezt a gondolatot katonaszíve bátor nyíltságával ki is mondja.

Ennek más értelme nincs, mint az, hogy a honvédség nem lehet teljes értékű és erejű hadsereg, mert veszélyes az, hogy a magyar nemzet erős hadsereggel bírjon.

Midőn e tételt felállítja a miniszter, nem veszi észre, hogy első sorban a honvédséget gyanúsítja, mert gyanusnak tartja arra, hogy erőt adjon kezébe.

Nem veszi észre, hogy ezzel azt a tételt állítja fel, hogy van ok az országban a forradalomra? Mert azt nem állíthatja, hogy ok nélkül gondolhatna a nemzet ily óriási rázkódtatásra.

Nem veszi észre, hogy ellentétbe helyezi a nemzetet teljesen felfegyverezni és megerősíteni, a mikor ellentétben vannak a nemzet és a király.

Nem veszi észre végre azt, hogy midőn a nemzet egy harmadát forradalmi eszmékkel gyanúsítja, ő maga izgat a forradalom mellett.

De hála istennek báró Fejérváry jobb osztrák generális, mint magyar forradalmár.

Ez utóbbi minőségében tökéletes kudarcot vall.

A nemzet nem gondol forradalomra, atyám kinek neve a magyar szabadságharczczal van összeforrvva, azt mondta hogy az örültek házába kellene vinni azt ki most forradalomra gondolna.

Iratai posthumus kötetének 221-ik lapján e szavakat olvasom:

A forradalom . . . a népek ultima ratió . . . alkalmazásához folyamodni, a vele összekötött áldozatok és szenvedések miatt csak akkor szabad, csak akkor kell, ha a jog védelmére . . . a békés eszköz kimerítése sikertelennek bizonyult.

»Magyarországon — ez az eset még nem forog fenn, az ellentétes érdekek kiegyeztetésére 1848-ban megkísérelt mód sikerülhetése felől az utolsó szó még nincs kimondva.«

A függetlenségi párt küzd a mellett hogy az ellentétes érdekeket elsimitsa, ellenben a honvédelmi miniszter éppen ezeket domborítja ki.

Forradalmi hajlamokat lát ott, ahol csak hazafiság van, ősi törvényekhez, ősi jogokhoz ragaszkodás.

Megmondtam ma és ismétlem, hogy a magyar soha nem csinált forradalmat, mindig létező és királyja által szentesített jogokat védett, panaszszzal, kéressel, sérelemfelhozással, tiltakozással sokáig, mielőtt fegyverrel védte meg a fegyverrel megtámadott törvényes jogokat.

Igy volt 1848-ban is, midőn a lázadó Jellasics berontott Magyarországra; bár a királyi beleegyezéssel alkott első magyar miniszterium még a kormányon volt, István nádor még arra gondolhatott, hogy magához ragadja a kormányrudat és a lázadó bánt a király nevében verte vissza a magyar hadsereg.

A ki létező jogot, létező törvényt véd, — az nem csinál forradalmat, de forradalmat csinál az, aki létező jogot, létező törvényt erőszakkal felforgatni igyekszik.

A magyar nem tette ezt soha, de ellene megtették szokszor és mindannyiszor a magyar fátyolt borított a multakra. Most is ott a fátyol, bár a honvédelmi miniszter fellebbentgeti és a hazafiság nevében, mely békés és törvényes utat jelöl ki a küzdelemre, mi megragadjuk a miniszter kezét, mert nem tudja, hogy mit csinál.

Kossuth Ferencz.

A képviselőház mai ülése. A képviselőház mai ülésén folytatni fogják a tegnapi félbeszakadt honvédelmi tárca költségvetésének részletes tárgyalását. A Fejérváry csökönys magatartása folytán megújult viták miatt a mai, esetleg a holnapi ülésen is tarthat, azonban ha befejeződnek, az elnök rögtön be-terjeszti a földmivelésügyi tárca költségvetését.

A földmivelési költségvetés foglalkoztatta az egy napos parlamenti szünet alatt az ellenzéki pártokat, melyek a költségvetést általánosságban mind elfogadták. A függetlenségi és 48-as párt egyrésztől K o s s u t h Ferenczel, másrésztől P o l o n y i Gézáttal bízták meg álláspontjának kifejtésével. A nemzeti párt nevében B u j a n o v i c h Sándor és M a k f a l v a y Géza fognak szólni.

A honvédség meghamisítása.

— Aikalmi megjegyzések. —

Minden évben, a mikor a honvédelmi tárca költségvetésére kerül a sor, visszavisszatérnek a képviselőházba azok a felszólalások, a melyek a magyar honvédség önállóságát követelik, vagy legalább azt, hogy a honvédséget, a melyet huszonkilenc év előtt, mint kizárólag nemzeti intézményt állítottak fel, szabadítsák meg minden osztrák befolyástól és ne igyekezzenek átgyurni a közös hadsereg egyik részévé.

A honvédelmi miniszter pedig minden évben ki-zabadítja magát a felszólalások és vádak alól egy pár hatvágással és aztán a honvédség dolgai megint pihennek — a jövő költségvetésig.

Pedig a mi honvédségünk magyarsága és önállósága sürgősen megkívánja nemcsak azoknak a panaszoknak orvoslását, a melyeket a képviselőházban hangoztatnak, hanem a honvédség jogainak ama sérelmeit is, a me-

lyekkel a honvédségi szolgálatban találkozunk lépten-nyomon és a melyeket nem igen hoznak nyilvánosságra még a képviselőházban sem.

A mikor a király budai palotájában tartózkodik és mint udvarlaki őrség a magyar honvédség egy százada vonul fel zenével a királyi palotába — az őrség átadásánál a magyar honvédszázad a »Gottesglocke« hangjai mellett tiszteleg és hajta le zászlóját. Ez ellen talán még Fejérváry miniszter ur sem hozhatná fel azt a mentséget, hogy a zenekar az osztrák néphimnust az őrséget átadó közös hadseregbeli századnak huzza. A zenekar a honvédszázad jobb szárnyán áll, a honvédszázados parancsnoksága alá tartozik és ennek vezényszavára kezdi a »Gottesglocke«.

Vagy ime egy másik dolog: Ha egy honvédtiszt a magyar honvédség szolgálatában huszonöt évet töltött, akkor — nem tekintve hogy tartozott-e már előbb a közös hadsereg kötelékébe, vagy sem — megkapja a Dienstzeichen-t. Ez pedig nem más, mint egy sárga kereszt, a melyen kétfejű sas van. Hogyha azután még tizenöt évet tölt mint honvédtiszt a magyar haza szolgálatában, akkor magasabb elismerésben részesül: feketesárga keresztet kap, a melyen szintén ott diszeleg a kétfejű sas.

És ezt a dolgot nem szabad összehasonlítani azzal, hogy például magyar közhivatalnok is kaphat Ferencz József, — vagy vaszkoronarendet, — a melyen szintén kétfejű sas van. — Mert ez kitüntetés, és ezt az illető polgár vissza is utasíthatja, ha nem tesszik neki.

A »Dienstzeichen« azonban nem rendjel, nem is kitüntetés, sőt még csak nem is érdemjel; az nem más, mint szolgálati jelvény, a mely azt mutatja, hogy az illető katonatiszt huszonöt, vagy negyven év óta áll már a magyar haza szolgálatában. Miért feketesárga a

magyar honvéd szolgálati jelvénye és miért van rajta az osztrák sas?

Ilyen példát sokat lehetne még felhozni és ezeket kellene hangoztatni a házban. Nem azért, hogy a honvédelmi miniszter néhány jobb vagy rosszabb vágással válaszoljon, hanem azért, hogy végre is találjanak eszközt ama törekvések elfojtására, a melyek erőnek erejével bele akarják olvasztani honvédségünket az osztrák szellemű duzzadó közös hadseregbe.

Leálezott maszkok.

Irtá: Gondy Károly.

I.

Eredendő bűn.

»Cherchez la femme« — Keresd az asszonyt.

A francziák a nők iránti nagy sensibilitása rég el van ösmerve. A sok jeles franczia szindarab és regény, melyben az összes művelt világ szakadatlanul gyönyörködhetik, bizonyosságai fenti állításomnak. Sardou, Dumas, pere et fils régi firmák.

Ki franczia irodalommal foglalkozik, bizonyára meg tanulja ösmerni a nőt a maga aethericus mivoltában; oly sphaerában, melybe nem minden halandó jut előzetes tanulmány nélkül.

A nő minél jobban halad az emancipáció kitérő útján, annál kevésbé éri célját, mert rendeltetése »nem« foglalkozni, de foglalkoztatni. Minél szenvedőbb alakban látjuk a nőt, annál jobban foglalkoztatja a cselekvő férfit. Szeretni egyedül a nő tud; »szereget« mindig szenvedő állatmánya marad.

A mi a Nap az égen, az a szeretet itt a földön; nincsen nélküle virulás, nincsen pusztulás. Élet és halál egy aránt a nagy Szeretet mérgel rúdján játszik; mindkettő oly édes végtelen ölben!

Az asszony szerepe magából indul ki; csupán a természetből nyert assistentiával hódít, bódít, emel, pusztít, sujt, áld és ver. Nem térhetünk ki előle, nem védekezhetünk a tudomány semmi eszközével varázs hatalma

A „DEBRECZENI“ TÁRCAJA.

Irodalmi divatok.

Irtá és a Csokonai-kör f. hó 20-án tartott ülésén felolvasta

Dr. Gulyás István.

(Folytatás.)

Nagyon tanulságos, talán »érdekes« is volna végig kísérni a romantikus irodalmi divatot egész fejlődésén odáig, míg szertelenségével maga magának sirját megásta; de tekintve azt, hogy a m. t. közönségnek még három felolvasást kell végig »élveznie«, elég lesz röviden csak az átmenetet jelölni meg a romanticismusról a realista, vagy naturista irányra, mely napjainkban gazdalkodik szélsőségeiben leginkább Franciaországban.

A romantikus divatnak ugyan nagy része van aesthetikai izlésünk romlottságában, ámbar mi magyarok nagyon sokat köszönhetünk neki. — Ami irodalmunkban ugyanis minden hozzánk eljutott eszmearamlatot, a nemzeti érzés melegsége, igazsága hatotta át a romanticismust is. Míg a német romantikát az érdekes hajhászása a középkor sötétségeibe ragadta: ami klasszikus nyügtől megszabadult költőnk: a Kisfaludyk, Vörösmarty, Katona József, Josika s a kisebbek, sőt maga Jókai is arra használták fel a romanticismus nyújtotta szabadságot, hogy nemzeti multunknak feledésbe borult dicső napjait elevenítették fel. — Tudjuk, hogy ennek a józao romanticismusnak természetes fejlődése sajátos politikai

és társadalmi viszonyainkkal egyetemben adta nekünk nemzeti irodalmunk balthatlan nagyjait.

De a romantikának más nemzeteknél nem volt olyan jó vége, mint nálunk. A németeknél, különösen pedig a francziáknál a mult században és a jelen század első tizedeiben valóságos orgiákba esapott át a romantikus képzelődés, s szenzió hajhászásával, idegborzogató, hajmeresztő történetével különösen a regényirodalom újjan teljesen megtévesztette az olvasó közönség izlését. A rémregényekkel felizgatott képzelet megszokta a szenzióval való tapálkozást s mint az iszákos ember a szeszt, mindig nagyobb mértékben követelte az »érdekest«. Bizonyára mind nekünk jól ismeri a német sentimentalismust, a Hugó Sue, Dumas és társai borzalmakban gazdag regényeit, — melyekben sokszor a valóságosság legkisebb látszata nélkül, ugyszólván, dühöng a költői fantázia.

Lelektani indoklásnak, cselekvények és érzések logikájának s különösen erkölcsi komolyságnak e regényekben semmi nyoma. — Ugyszintén hába keresnők bennök mindazt, amit az aesthetica felfogása szerinti irodalmi művektől elváránk: egységet, belső vagy külső alak művésziességét. Minden jó a romantikus írónak, csak olyat mondhasanak olvasóinknak, amitől azok hüledezzenek, bámuljanak.

III.

A képzeletnek ezen hártalan csapongása ellen már a mult században feltámadt a visszahatás úgy az angoloknál, mint a francziáknál. A visszahatás megeremtetői az u. n. encyklopedisták, akikhez csatlakozott Vol-

taire is. Az ezek nyomában keletkezett irodalom száműzte a költészetből — elvben — a képzeletet, s azt kezdte hirdetni, hogy a költészetnek az igazság, a természetesség határain nem szabad túl lépni. Ez elvnek legnevezetesebb mult századi képviselője volt még Rouseau, kinek munkái eléggé ismeretesek a művelt közönség körében. — Legismeretesebb mégis E mil című irány regénye, melyben a nevelés kérdéseivel foglalkozik s a természethez való ragaszkodásnak tulságos, szinte képtelenségig vitele mellett harczol. Ennek az iránynak voltak hívei az angoloknál is Walter Scott, a történeti regény atyja, Thackeray és Dickens, megtartva mégis az angol faj józanságával a kellő határokat. Ennek az irodalmi divatnak, a realismusnak a szolgálatában látjuk az angol regény-irodalmat ma is, legkiválóbb képviselőjével Eliot Györggyel, s Dickens tanítványával, a franczia Daudet Alfonssal.

Ugyancsak realismus, később naturalismus jelszó mellett gyülekezett, mint a romanticismus ellenlábasa, egy másik irodalmi irány, melynek főbb képviselői: Beyle Henrik, Merimée Prosper, Balzac Honoré, Flaubert Gusztáv, Goncourt Edmond és Gyula s a mindannyiuk között leghíresebb: Zola Emil.

A legújabb hajtása pedig ugyanaz iránynak Bourget, Coppée, Guy de Maupassant és mások képviselőiben az ugynevezett verismus.

Lássuk egyenként a divatokat s vessük meg egy rövid pillantást a saját irodalmunkra, vajjon melyik irányhoz csatlakozott.

A realismus a zászlóra irt jelszó értelmében azt a feladatot tűzte maga elé,

ellen. Karja, akarátja hatalmasabb a világ összes fegyvereinél. A nő előtt nincsen nagy ur, mindenkor ő a legnagyobb méltóság.

A nő a legdrágább kincs. A Sultan királyunknak a legkitünőbb keleti fajú lovaival, nekünk pedig a Corvin codexekkel kedveskedett, de háreméből egy nőt nem engedne a birodalmáért.

Blaháné az ötös fogaton és ezernyi üdvivalgás között vonult be városunkba, pedig azt sem kérdeztük: s z a b a d e l v ü - e ?

Az ötös fogat ruganyos üléseit különben muzka, német generális is (is, is, is!) nyomta, persze az is... politikából. — Egy szóval az ötös fogat gyepelői a város idegszájai, ez képviseli öt érzeinket... nem csoda, ha mindenben oly tapintatosan járunk el és nem sokára nélkülözhetjük a főispáni járszalagot.

A nő a leghathatósabb megvesztegetési eszköz a rang arisztokrácia lekenyerezésére. III. Napoleon azon mondását miszerint nincsen megvesztegethetetlen ember a világon. Ha már minden instantia, petitio nem segít a bajon: egy szép asszony a kihallgatáson ritkán jár eredménytelenül. Ha tetszik az asszony, meg van a hivatal, meg a kenyér a család számára. A házi béke azután csak mellékes...

A nő bájaival, a férfi bátorságával hódít, kivált ha katona. A katona, főképp ha arany galléros — még 60 éves korában is ügyesen manővrizoz, taktikája nem hagyja cserben. A kaonai szellem és a rangkór szüli a birtokhaborítás eszméjét. Az északi sarknál sincs már bitang föld, egymás birtokára éhezünk, de még a francziáktól átültetett társadalmi etiquette mindenben és mindenek felett a kész asszonynak — ad elsőbbséget.

Az erkölcsi határsértésből támadnak a társadalmi surlódások, a szóbeli háborúk, melyek aztán rendszeren párbaállal végződnek. Vele ismét helyre áll a rend es esend mert a vér engesztelődés az utolsó satis factio — kísértet a sértett felek differenciái kiegyenlítésére. Az asszony mint szenvedő birtok corpus delicti (sive delicti) sértetlen marad; ő az a tertius, qui inter duos litigantes gaudet. Őt bántani nem lehet, mert ő a bűnös kezén csak a peccetgyűrű, mely felfogja a kard csapást;

Hiába, a nő mint a bálványok bálványa, ha mindjárt hajadon is, mindenütt feltett kalappal jár, míg a férfi még kopasz fővel is kény-

telen egyre kalapot emelni! Hát a discretio az illem, a chique nem engedi a magáról megfedkezett nő bűneit a nyilvánosság elé harcolni. De hát helyesebb-e ha az asszonyt, ki, otthon megbecsteleníti a házi szentélyt, míg férje a kenyéért izzad hivatalában, egyre kiméjük a bűneit palástoljuk? végre a csábító provokálja és puffantsa le az ártatlan férjet, hogy a bűnös udvarló tovább folytathassa zavartalanul a tiltott viszonyt, és e mellett ne biztosítsa a kenyeret a hátra maradt kiskorúak részére? Micsoda törvény ez, mely ilyenkor egy-két havi elzárással és uri módú ellátással, s oly enyhen bünteti a többszörös gyilkost?!

Ösmertem egy korán férjez ment és korán elköltözött asszonyt, ki 22 éves korában a fiókjából, chronologice rendezett 32 levélkötegből, tudta documentálni, hogy neki 32 komoly udvarlója volt. Ösmertem egy valóban szép zsidó asszonyt, ki hódításainak győzelmei jelvényei között egy ibolya csokrot őrzött, melyet a közel 90 éves Vilmos császár nyilvánosan nyújtott át neki az Emsi fürdőben és azután az egész saison alatt feltűnően foglalkozott vele.

A nő szépségét, bájait, tehetségét nem csak a színpadon, de mindenütt lépten-nyomon érvényre tudja juttatni. Egyre számlálja a trophäumokat arzenáljában! De miért ne tenné rövid virágzása idejében, midőn minden ujjára tizet kap?!

És viszont a férfi miért ne sietne vonzalmának behoztatására, mindenkor kész hódolat feliratát a női szépség nagy hatalmi trónjához benyújtani?!

A nőnek a boudoir-jában, a férfinak a csatatéren gyűlnek az érdemkeresztek, nem csak kereszties férfiak, de kereszties dámák is szerepelnek a high life-ben.

Hogy a házasság nem képez akadályt a babérok szaporításában, arról a tömérdek vállóper tanuskodik.

Régezte borzasztóan meglakolt a házasságtörő asszony. Pellengerre, máglyára ítélték a bűnöst, most már a törvény nem törődik az ilyen privátügyekkel, nem sokat törődik most, nem bánja akármilyen.

A mai katonaállam nem bánja, akármilyen uton szerzi is be katonaságát, mert sok ember kell a sokfegyver alá.

A nőt lealcazni nem lehet. A virágnak megtiltani nem lehet, hogy ne nyiljék, ha jó a szép kikelet...

Hiába, ez eredendő bűn volt az első szülőtte, és mi maradtunk annak közös örökösei!...

Színház és zene.

Tapolczai Dezső bucsuja.

— A tündérújjak. —

Már csak pár nap választ el bennünket viragvasárnapjától, Thalia apostolainak oszlatától, és akkor eddigi társulatunk tagjai közül azok, a kik nem maradnak meg Tiszay társulatában, itt hagyják városunkat s mennek működésük új színterére.

Tegnap este már meg is kezdődött a bucsuzás. Társulatunk legkitünőbb férfi művésze, T a p o l c z a y Dezső tegnap lépett föl utoljára színpadunkon mint rendes tag. Ezután már csak mint vendég lesz hozzá szerencsénk — reméljük, minél gyakrabban. Tőlünk a budapesti új, u. n. Víg-színházhoz megy mint első rangú szerepekre szerződött rendes tag.

Tapolczai igen kellemes emlékeket hagy itt közöttünk úgy is mint művész, úgy is mint ember. Mint művész mindig ambícióval, szigorú önbírálattal, a jó akaratú kritika meghallgatásával küzdötte magát folyton fölfelé. Alakító és előadó kiváló képességei mellett egyik legnagyobb érdeme az, hogy szerepét mindig hibátlanul tudta s az ő szájában nem tört össze soha a költő által gondosan megépített remek kútalak. Mint ember szeretetreméltó, szives, nyájas, barátságos és művelt volt, a kivel öröm volt elbeszélgetni. Kisérje Isten áldása dicsőségének útján és legyen a magyar művészet halványodó egének egyik új fényt derítő ragyogó csillaga.

A közönség tegnap este, a mikor Scribe és Legouvé remek irányzatu színművében, »A tündérújjakban«, mint Kerbriand Rikárd, a dadogó bretagni nemes képviselője megjelent, tüntető ünneplés fogadta. Két babérkoszorút is kapott és egy ötpeccetes levelet, a mely ha duzzadó mivoltát bankóartalmának köszönhetette (pedig úgy volt) kellemes, bár mulékony — emlékül fog szolgálni neki itteni működésére.

Hogy már a kritikát is rajta kezdjem, a

A fenti szavakban van körvonaloza a mai angol realis költészet kitéje. Ezek a szavak mutatják, hogy az angol naturalismus semmitől sem áll távolabb, mint az aesthetikai szép fogalmától. Minden szép, a mi van, csak fel tudjuk rajta fedezni a szépet. Nem a kiválót, a ritkát, hanem a közönségest kell keresnie az írónak s ezt a közönségest rajzolni mindenestől, erényestől, hibástól, nemes jószágával, balgatag együgyűségével, otromba felszeregeivel együtt. »A klassikai formatökély, az összhangzat s arányosság szépsége: szóval az eszményi művészet ellen van irányozva e tan; a különlegességek, — vagy épen a képzelet szülte eszményi dolgok helyeit az élet mindennapi egyuangúsága, — szürkesége van e realismusban dicsőítve, ajánlva; csak hogy ez elvek kereszttyén életbölcességéből, a felebaráti szeretet megváltói tanából, igazi életszeretéből fakadnak.« Ettől a divattól hiába váránk műremekeket, kifogástalan szerkezetű, kiszámított bonyadalmi regényeket; hiába várjuk tőle az érdekesítőt, a kedélyizgató non putaremekeket is; mindezek helyett azonban gyönyörködött bennünket ez az erősen morális színezetű naturalismus gyöngéd szeretetével, mélységes humorával, finom lélekani rajzaival, a különféle genre-k megkapó ecsetelésével. Eliot regényei, különösen a Bede Adam, egyike azon ma napság épen nem gyakori szépirodalmi műveknek, melyeket minél többször elolvass az ember, annál jobban megszereti.

(Folyt köv.)

hogy az életet úgy rajzolja, amint van, a maga valóságában, nem téve hozzá semmit de nem is véve el belőle semmit. Alig lehetne ez irányt világosabban, érthetőbben jellemezni, mint legkiválóbb képviselője, Eliot Gyögy, a férfi név mögé rejtőzött finom lelkű angol írónő jellemzi egyik munkájában. mikor a német alföldi naturalis irányu festőket érinti. »Valami édes rokonszenvet érzek végig áradni — írja Eliot — a hü képeim amaz egyhangu családi életnek, mi bizonyára jóval több felebarátomnak jutott osztályrészül, mint a pompa vagy a teljes nyomor, a tragikus szenvedések vagy megrázó cselekedetek. Piha, mondja idealista barátom, mely banalitások! de részemről úgy hiszem, hogy arra, hogy szeretetreméltónak találjunk valamit, nem okvetlenül szükséges, hogy e valami szép legyen Tisztelet a forma isteni szépségének, becsüljük s lehetőleg műveljük is azt férfiban, nőben, gyermekben, kertjeinkben, házaikban: de viseltessünk szeretettel azon másikat fajtájú szépség iránt is, mely nem az arányosságban, hanem a mély emberi rokonszenvekben rejlik. Fessetek, ha tudtok, angyalokat, madonnákat, de ne akarjatok oly aesthetikai törvényeket kényszeríteni ránk, melyek száműzzék a művészet köréből ama banalitásokat.«. »Annyi az életben a durva, hétköznapi teremtés, kikben ugyan semmi sentimentalist, regényes rokonságot sem találhatni, de meg kell emlékeznünk az ő létezőkről is, hogy vallásunkból és bölcseletünkben ki ne találjuk feledni őket s hogy oly fenbéljázó elméleteket ne találjuk ki, melyek csakis a választottakra illenek. Hadd emlékeztessen tehát rájuk a művész; hadd legycnek köz-

tünk mindig olyanok, kik teljes rokonszenvel törekedjenek hiven visszaadni az élet mindennapi dolgait, kik fel tudhassák fedezni a szépet e mindennapi dolgokban is s örömet teljenek annak kimutatásában, mily gyöngéd den árasztja fényét ez ég azokra is. Kevés próféta van e világon, kevés fenkölt szépségű hölgy, kevés hős En nem tudom az ily ritkaságokra fordítani minden szeretetemet, becsülésem, sőt azt talalom szükségesnek, hogy mindennapi barátaim számára tartsam fenn ebbeli érzelmeim legjavát, kivált ama kevesek számára, kik nagy sokaság tömegében közvetlenül környeznek, kiket látásból ismernek, kikkel kezét szorítok s kiknek szives udvariassággal szoktam utat-helyet engedni. Sokkal fontosabb az — mondja tovább a romantikusokra czélozva — hogy ama bárdolatlan nyárspolgárral birjak rokonszenvezni, a ki össze nem illő mellényben s nyakendővel méri a czukrot, — hogy sem a világ legszebb gazemberével, — a milyen valaha csak vörös övet vagy zöld forgót viselt. Sokkal fontosabb az, hogy velem azon egy tűzhelynél lakó, bár nagyon is tökéletlen teremtesnek jó szívű tetteire teljék el szívem csudálkozással, vagy ama parochiánbeli egyszerű lelkész jó cselekedetere, ki egyéb iránt feletle elhízott egénység, mintsem ama hősnek vitézi tetteire, kiről semmit se, vagy legfeljebb hallomásból tudok, vagy mintsem azon magasztos lelkészi erényekre, miket csak valamelyik ügyes regényíró gondolt ki.*)

*) L. Haraszt: A naturalis'a regény 267—8. lap.

dagogó, de nemesen érző, rokonszenves bre-tagnei nemesen melegen, szeretettel és hű ábrázolással játszott a közönség sokszor, s mindig lelkesen tapsolta.

Rajta kívül társulatunknak még egy igen kedves tagja, Kiss Irén k. a. bucsuzott tőlünk, de örömmel jelentjük, csak ideiglenesen. Ő Komjáthy társulatával az őszön újra visszajő közénk s távozása inkább csak kirándulás számba megy. Bár őszintén óhajtuk, hogy messze tőlünk is mindenütt siker és elismerés koszorúzza lépteit: mégis azt kívánjuk, hogy minket, az ő igazi otthonát, el ne feledjen az idegenben. Mi örömmel várjuk vissza.

Kiss Irén Manneville marquise, ezt a piperkőczt, a szép ruháért előhaló, s azért minden áldozatra kész asszonyt játszott ügyesen, finom részletezéssel s az aprólékosságig gondosan kidolgozva. Elért sikerehez szívesen gratulálunk.

Azonban a tegnapi estének is legnagyobb csillaga Szerémi Gizella volt, a »tündérújjak« igéző tulajdonosa, aki nemes izléssel és igazi művészettel játszott nem csak a színpadon, hanem a közönség szíveharján is. Ő is valóban van tőlünk, a kolozsvári nemzeti színház nyerte meg tagját, de úgy tudjuk, — hogy e héten még egyszer fel fog lépni.

Mellő partnere volt ferje, Kelenovics, Tristán gróf szerepében.

Lubrincz Julia az öreg Lesneven grófnét játszotta előkelő, finom modorban és igen szép sikerrel.

Sándor Emil az anyagi gondoktól zoklatott s rangkörüly által nemes gondolkodásban megzavart Lesneven gróftól helyes lélektani ábrázolásban mutatta be.

Bajnóczy (Bertha) ez este sokkal rokonszenvesebben és helyesebben játszott, mint korábbi follepései alkalmával. Ő benne van tehetség, de azt csak szorgalmas önképzés s művészi izlésének a remek példákön való gyakorlása által fejleszheti ki.

Szatmáry Penmár herceg rövid, de fontos szerepében újra megtalálta azt a helyes utat, a melyen haladva juthat tökéletes a kitalások magaslatára. Excelsior!

Az epizód szereplők közül dicséret illeti Hevessinet és Bardos Irmát.

Az összejátek kifogastalan volt.

(Dr. N. Zs.)

Krémer Jenő bucsuja. A debreczeni színtársulat kedvence, Krémer Jenő, a kitűnő komikus, ki annyi derült estét szerzett már a közönségnek ügyes és jóízű mókáival, virágvasárnaptól megváltik tőlünk. Makó színtársulatához szegődött komikusnak és rendezőnek igen előnyös feltételek mellett. A derek szímez, ki Debreczen társaskörében is igen szívesen látott alak, már valósággal ehhez a városához forrott és így annál nehezebben fogjuk majd nélkülözni. — Bátran elmondhatjuk, hogy utódjának nagy munkába fog kerülni, hogy megkedveltesse magát és felelősen tudja velük Krémer Jenőt legalább némileg. Mert szerettük őt nemesak mint szímez, hanem mint embert is. A debreczeni közönségtől vasárnap bucsuzik el egyik alakításában, a Holtomiglan szabójában. Mint értesülünk, a derek komikust ez alkalomból megérdemelt kitüntetésben és ovációkban részesítik.

Bizalom Fejérvárynak!

Debreczen, márczius 26

A képviselőház e hó 24-ikén tartott ülésében pártunk egyik vezérfőia a párttagjainak egyhangú helyeslése közt következő nagy fontosságú kijelentést tette:

»Mi, a függetlenségi és 48-as párt tagjai a törvény alapjára állva, törvényes alapon akarjuk Magyarország önállóságát és függetlenségét kivívni és ha tucatszámra jönnek is Fejérváryak, akkor sem fogunk megretirálni, hanem megmaradunk igazaink mellett. Igen természetes, hogy azt a faját a lojalitásnak, a

mint itt-ott látjuk a történelemben, azt mi nem helyeselhetjük. Ez az a lojalitás, melynek példáját ismerjük Franciaországból, a hol egy Dubois érsek, a kit ura megrugott, azt mondta: nagyon köszönöm a megrugást azon reményben, hogy mint kardinális kapok még egyet! Megvetjük azt a lojalitást, mit Machiaveli tanusított a »Fejedelem« cz művének megrásával, ki midőn 1513-ban a Medicziek elzárattak, kerekbe törettek, egy év után vágyott, hogy a fejedelem udvarába jusson, hogy ismét felhasználják ha másra nem, közhengergetésre. Mi ezt a lojalitást megvetjük és utáljuk. Mi azt tartjuk, hogy adjuk meg a királynak, a mi a királyé; de egyidejűleg követeljük a nemzet számára azt, a mi a nemzéé. Dacára ennek, hogy mi így gondolkozunk, a miniszter ur tegnapi beszédében nemesak minket gyanúitott meg, hanem azokat a nagy nemzeti hősoket, a kiknek emlékét mi mindig áldva emlíjük, úgy igyekezett azokat feltüntetni, mint a kik forradalmárok, mintha azok a törvényes rend és az uralkodó ház ellen igyekeztek volna harcolni. Ha ismerné a t. miniszter hazánk történelmét, nem beszélne így. Igaz, bajos dolog most a t. miniszter urat meggyőzni tévítéséből, mert a ki egész életében mást hitt, mint a mi igaz, az esőkönösen meg fog maradni nézete mellett. Mi, akik nem csak olvastuk, hanem meg is tanultuk a történelmet; mi, a kiknek teljes érzékünk van a nemzet dicsősége iránt; mi, akik teljes életünkben csak egy parancsot ismertünk, hogy agyunk akarata szerint önállóan gondolkozzunk: mi azon hősoket soha forradalmároknak sem nem tekintettük, sem nem tekintjük, sőt büszkéek vagyunk arra, hogy a nemzetnek olyan fiait voltak.

Mi is az a forradalom? Legyünk már egyszer ezzel is tisztában. Forradalmat a világtörténelemben nagyon keveset ismerünk és ha voltak forradalmak, azokat rendszeren a katonák csinálták a zsoldért a kiket fizettek.

Azok a mi nemzeti hőseink nem voltak forradalmárok, ők nem a diasztia ellen, hanem a magyar nemzet jogai mellett küzdöttek, és áldja meg az Isten emléküket is érte. A forradalom nem olyan, hogy azt előszedjük az oldatzebből, az idők teljének kell előbb bekövetkezni, a forradalom gyananyagának össze kell gyűlni, melyet aztán az események felrobbantanak. És mondjuk ki őszintén, az ily módon létrejött forradalmak igazán sokkal több áldást hoztak a nemzetre az olyan tanácsadóknak, mint az igen t. miniszter ur.

Ha valaki mi nálunk forradalmat akar csinálni, mi volnánk az első, a kik ellenállanának annak, a kik minden töekvésünkel oda hatnánk, hogy törvényes uton igyekezzünk kivívni, a mit üdvösnek, helyesnek tartunk. Ejjelében hiába szólal meg a kakas, azért meg nem virrad meg. De viszont ne feledje el a miniszter ur, hogy akkor pedig, mikor minden megértett rá, hogy eltiport nemzet felbredjen, mikor a nemzet minden reményét elvesztette, hogy törvényes uton érvényesíthesse jogait s a mikor, ha megsemmisülni nem akar, kell, hogy megtámadott jogait vissza követelje, akkor bebizonyul a másik mondás is, hogy a tavasznak senki sem parancsolhatja meg, hogy a virágzást elhalasza.

A ki ellen az általunk idézett örök igazságok az ország képviselőházában csak most hangzóttak fel, annak a honvédelmi miniszternek, br. Fejérváry Gézának Debreczen város bizottsági közgyűlésének kormányparti részében bizalmat szavazott.

Hisszük, hogy az egész országban megdöbbenést fog előidézeni ez a hír s még itt Debreczenben is sokan fogják kérdezni: miként történhetett ez meg?

Dr. Kemény Mór (M) ilteti a dicsőség (?), hogy az indítványt maga és társa nevében benyújtotta. A szabadelvűpárt intező férfiak érdeme, hogy ezen indítványt oly titokban tartották s oly láthatatlanul függesztették ki, hogy azon indítványról sem a sajtó értesülést nem nyert, sem a bizottsági közgyűlés tagjai nem tudtak semmit.

Igy történhetett meg, hogy a kinyomott tárgysorozatban csekély fontosságú ügyek lévén a tanácskozás tárgyaúl kitűzve, a köz-

gyűlés kezdetén az ellenzék tagjai közül alig néhányan voltak jelen, mikor az ezen ideig gondosan rejtgetett indítvány napvilágra került. De így is Sz. Szabó László és Kertész János nyíltan állást foglaltak az indítvány ellen s így a bizalmi nyilatkozat nem egyhangulag, csakis szavazattöbbséggel jöhetett létre.

Ily eljárás miatt méltán háborodott föl városunk közvéleménye és sokan elkeseredve emlékeznek vissza azon időre, mikor a Bach-huszárok leggyűlöltebb generalisai közül többen a város diszpolgáraiul választattak meg.

A diszpolgarul megválasztott férfiak csak Bach-huszárok maradtak és a ma az általunk jelzett módon létrehozott bizalmi szavazat után br. Fejérváry is marad az, a mi volt.

Városi közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, márczius 26.

Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága ma csekély érdeklődés mellett tartotta meg márczius havi rendes közgyűlését.

Gróf Degenfeld József főispán 9 órakor nyitotta meg az ülést. Első pontja a tárgysorozatnak az elmúlt két hónapról szóló polgármesteri jelentés felolvasása volt, melyet tudomásul vettek.

A második helyen tárgyalták Dr. Kemény Mór és Márk Endre városi bizottsági tagok szegyenletes indítványát, melyet örök emlékeztül ime itt közlünk:

Indítvány.

Tekintetes közgyűlés!

Mély megilletődéssel, sőt megütközéssel olvastuk a lapokból azon **orvtámadásokat**, a melyet legközelebb báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter és államtitkára ellenében elkövettek s a melyek az ország képviselőházában is felszólalás tárgyává tettek. Kötelességünknek ismerjük indítványozni, hogy ezen **qualifikálatlan** módon intézett támadással szemben a törvényhatósági bizottsági közgyűlés fejezze ki **rosszalását** s mondja ki, hogy báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter ur ő excellentiája és Gromon Dezső államtitkár ur ő nagyméltóságának **kifogástalan elvhűsége és jelleme, korrekt és kifogástalan személyisége** iránt Debreczen város törvényhatósági bizottsága **feltétlen tisztelettel és bizalommal** visoitetik.

Végül kérjük, hogy indítványunknak határozattal emelése esetén a törvényhatóság megállapodása mindkét férffuval, valamint a magyar kormányjal s közöltessék.

Debreczen 1896 márcz. 24.

Dr. Kemény Mór.
Márk Endre.

Sz. Szabó László erélyesen tiltakozik az ellen, hogy ezen indítványt a mai ülésen tárgyalják. A tárgysorozatra nem lett kitűzve, — így az nem is tárgyalható. — Ha a bizottsági tagok értesültek volna arról, hogy ilyen indítvány került napirendre úgy hízoyára tömegesen jelentek volna meg, hogy leszavazzák az előterjesztett indítványt.

Kertész János szintén tiltakozott maga és több városi bizottsági tag nevében a közgyűlésnek illetén kijátszása ellen.

Elnöklő főispán hivatkozik arra, hogy az indítványt 24 órával a közgyűlés előtt beadták, így az tárgyalható is.

Közbekiáltások. Kialátta? Eldugták! Kijátszottak benünket!

Es ezután megtörtént a városi bizottsági tagok remekelése. — **A többség Fejérvárynak és Gromonnak bizalmat szavazott.** — Ezze a határozattal ugyan a többség gyönyörűen demonstrálta rut szerialismását.

A pénzügyminiszternek az adófelszámolási bizottság megalakítására vonatkozó leiratát tudomásul veszik és a bizottságba póttagokul Nemes Kálmánt és Horváth Istvánt választották meg. Szabolcsvármegye ismeretes átiratát nem partolják, mg Abauj-

Tornamegye közönségének a nyugdíjtörvény módosítása iránt és Kolozsvár város közönségének az ottan létesítendő Pasteur-féle gyógyintézet felállítását pártolás végett megküldött átiratait pártolják. A Fröbel-gyermekkertnek 200 frtot, a debreczeni munkás dalegyletnek az ezredéves országos dal-ünnepélyen való résztvevését czéljára beküldött segély iránti kérvényére 250 forint segélyt szavaznak meg. — A népnévelési bizottságba elnökül Bészler Károly, árvaszéki elnököt, jegyzőül Dr. Boldizsár Kálmánt választják be. A dedó-utca volt telek értékesítése és a cser-utczáról tízmár-utczára nyúló nagy üres telken óvoda létesítése tárgyában felolvasott tanácsi előterjesztésre vonatkozólag kevés bizottsági tag léven jelen — most nem határoznak, hanem kitűzik azt a májusi közgyűlés napirendjére. A debreczeni ág. hitv. ev. egyháznak bái ayomatványok díjmentes nyomását megtagadó tanácsi végzés ellen beadott fellebbezést a többség elutasítja. Besenczy Kálmán és Scháger Károly felvételnek a községi kötelekbe, utóbbi azonban csak olyan feltétel alatt, ha előbb megszerzi a magyar állampolgárságot, Kátóna József telek eldarabot hatas engedélyezése iránt benyújtott kérvényét elutasítják. Nádasdy Lajost polgárosítják. Még több orvosi és bábaoklevelet hirdettek ki, mely után a közgyűlésnek délelőtt 10 órakor vége lett. A jegyzőkönyvet holnap délelőtt 10 órára hitelesítik.

Táviratok,

Országgyűlés.

(Saját tudósítónk távirata.)

Budapest, márcz. 25.

Ülés kezdete d. e. 10 órakor.

Elnök: Szilágyi Dezső.

Jegyzők: Balogh Géza, Eszterházy Kálmán, Molnár Antal.

A kormány részéről jelen van: Bánffy Dezső, Fejérváry Géza báró, Dániel Ernő, Darányi Ignacz miniszterek.

A múlt ülés jegyzőkönyvét felolvasták és hitelesítették.

Napirend előtt Szilágyi Dezső bejelentéssel báró Kemény János képviselő halálát és érdemeit hosszabban méltatja. A Ház jegyzőkönyvileg fejezi ki részvétét a haláleset felett.

A napirend a honvédelmi tárca költségvetésének részletes tárgyalása volt.

Bolgár Ferencz, Tóth Ernő és Fejérváry Géza szölk meg a vitában az azzal a költségvetést tárgyalták.

A Ház a honvédelmi tárca költségvetését részleteiben is változatlanul elfogadta.

Szünet után hozzáfogtak a földmívelési tárca részletes költségvetésének tárgyalásához, melyet az előadó ajánlott röviden elfogadásra.

Azután Darányi Ignacz földmívelésiügyi miniszter fejtette ki exposeját.

Darányi kijelentette, hogy még a kialakítás tartama alatt nemzetközi kongressust hív egybe a gabonaárak hanyatlási okainak kutatására. E czélra a költségvetésben 35 ezer forintot vet fel. Földmívelési iskolák helyett mintagazdaságokat állít föl. Részt vesz az árviszvedelemtől, gazdasági szakoktatásról, halenyésztésről, állattenyésztésről, gazdasági termékek szállításáról, gazdasági hitel-szövetkezetekről, lótenyésztésről. Az erdélyi lótenyésztésről konstataulta, hogy az inkább visszafelé fejlődik, miat előre halad. — A fogarasi ménes felosztását ő nem tervezi. Reformjaiban különösen a szegényebb néposztálynak, a kis gazdáknak érdekeit támogatja.

Még Bornemisza Lajos szölk a költségvetéshez.

Ülés vége délután 2 órakor.

A főrendiház ülése.

— Távirati tudósításunk. —

Budapest, márcz. 26.

A főrendiház ma déln 12 órakor rövid ülést tartott, amelyen a filloxa törvényjavaslatot tárgyalták.

Az általános vitában részt vettek Zichy Nándor gróf, Keglevich István gróf és Lukács László pénzügyminiszter szölk, ki, mivel ő a képviselőházban volt elfoglalva, hol éppen akkor fejtette ki exposeját, Darányi helyettesítette.

Ezután a törvényjavaslatot általános-ságban elfogadták.

Részleteiben mihamar letárgyalták csekély vita után.

Ülés vége egy órakor.

Elhunyt képviselő.

Budapest, márcz. 25. (A Debreczen red. táv.) Báró Kemény János, a tenkei kerület országgyűlési képviselője ma hajnalban Budapesten az »Angol királynó«-ben levő lakásán meghalt.

Hírek Áfrikából.

Budapest, márcz. 26. (A »Debr.« ered. táv.) A Stefani ügynökség jelenti Maszszuából mai kelettel: Kassalából északkelet felé és Sabderat irányában a dervisek lovas- és gyalog hadosztályainak mozgósítását jelzik.

Az afrikai expedició.

Budapest márcz. 26. (A »Debr.« ered. táv. Londonból jelentik: Kétessé válván hogy az egyiptomi tartalékalapnak egy része a dongolai expedicióra fordítható-e, illetőleg hogy e kérdésre nézve az egyiptomi közadós-ságok kezelésének egyhangú, vagy szótöbbséggel hozott határozata szükséges-e, a Times jelentése szerint több kabinet azon a nézeten van, hogy e kérdésben maga a bizottság van hivatva dönteni.

Ujdonságok.

* Sikerült kinos feltűnést

keltetni városszerte a vakon szavazó városi bizottsági tagoknak a mai közgyűlésen hozott határozatukal. — Különösen felháborodással beszélték arról, hogy ezen beadványról a két bész indítványozón, a polgármesteren, egy-két beavatott hivatalnokon és végre az egész manipulációt sikerülten rendezett főispánon kívül egyetlen városi bizottsági tag sem tudott semmit. Egyébiránt úgy halljuk, hogy a legközelebbi májusi közgyűlésen a függetlenségi városi bizottsági tagok egy beadvánnyal fognak előállni, a melyben kárhóztatni fogják a mai szegyenletes határozatot, a mely ha nyíltan történik, bizonyára nem ilyen kimenetelű lesz.

* **Uj tiszteletbeli főorvos,** Gróf Dégenfeld főispán a mai városi közgyűlésen Dr. Balikányi Ede első kerületi orvost városi tiszteletbeli főorvossá nevezte ki.

* A két milliós alapítvány fedezete.

A város jog- és pénzügyi bizottsága legközelebbi ülésén foglalkozik a főszámvevő ismert indítványával. E tárgyban egy érdekes beadvány érkezett tegnap Veressy István főjegyzőhöz, mint a bizottság elnökéhez. A beadványt Jóna Dániel városi bizottsági tag terjesztette elő s azt indítványozza benne, hogy mondassék ki, miképen a város felállítja az egyetemet s arra két millió forint alapítványt tesz olyformán, hogy egy milliót tőkésítésre kölcsön vesz s azt kamatoztatja addig, míg két millióra növekszik. A kölcsön visszafizetésére és kamataira azt javasolja az indítványozó, hogy az italméresi jövevény osztlékából 20,000 frt fordítottassék e czélra, mondjanak le a háztulajdonosok a közép számitás szerint 21334 frt értékű polgári

failetményről, adja át a város a hortobágyi téli legelőért járó 3000 forintot erre a czélra és végül a legelőt gazdák fizessenek minden számos jöszág után 40 krral magasabb díjat, tehát összesen 7600 frttal többet s az így egyesítendő 53932 frtból azután kitelnek az 1 milliós kölcsön évi amortizációja. Az indítvány czélját tehát ugyanaz ami a főszámvevőé, csak a keresztülvitelre nézve különböz attól.

* **A debreczeni zene egylet,** mely városunk áldozatkész intelligentiája által támogatva már abban a helyzetben van, hogy működését folyó év Május hó 1-én megkezdheti, működésével kapcsolatosan tanfolyamot nyit és fölhívja mindazon egyéneket, kik a zenei tudományokat elsajátítani óhajtják, hogy beiratkozásra az egylet elnökénél Hora Károlynál kis Kos-uth-utca 2610 szám alatt jelentkezzenek. — Különösen ajánljuk ezt a szülők figyelmébe, mert ez egyletnél a gyermekek olcsó tandíj mellett alapos kiképzést nyerhetnek. A tandíj havonta 1 frt.

* Iparosok és gyárosok figyelmébe.

A nagy kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége 5 drb Froitzheim-féle sorompókészülék beszerzése végett 1896. április 8-ik napjára pályázatot hirdet, miről az érdekeltek oly figyelmeztetéssel értesítenek, miszerint a pályázati feltételek az alulirt kamara hivatalában (Hatvan utca 1445. sz.) megtekinthetők. Debreczen, 1896. márczius 25-én. A kereskedelmi és iparkamara.

* **Fekete-himlő Szabolcsban.** Szabolcsvármegyében járványszerűen lépett fel a fekete-himlő. Mint nyiregyházi tudósítónk írja, a múlt hóban volt Dombrádon 9 beteg. E hó közepéig megbetegedett 6, ezek közül meghalt 1, ápolás alatt van 4, meggyógyult 10. Konyáron volt 3 beteg. Márczius első felében megbetegedett 3, meggyógyult 2, meghalt 2, ápolás alatt van 2. Vörösmarton volt 2 beteg, márczius 1-től megbetegedett 4, mind a 6 meggyógyult. Szólkán volt 5 beteg, meggyógyult 4, ápolás alatt van 1. Eszenyben megbetegült 7, mind felgyógyult.

* Beszüntetett nyilvántartási jegyzék.

Az állami anyakönyvekről szóló 1894. XXXIII. t.-cz. vallásfelekezetre való tekintet nélkül mindenkire kiterjedvén, jövőre a nazarénusok, illetve általában a bevett vagy törvényesen elismert vallásfelekezetek egyiket sem követők között előforduló születések és halálozások nyilvántartását vezetni felesleges. Erről értesíti a vallás és közoktatásügyi miniszter Debreczen sz. kir. város hatóságát, elrendelvén egyttal, hogy az eddig vezetett nyilvántartások az azok vezetésével megbízott hatósági közegektől bekivánandók lesznek a törvényhatósági levéltárak számára.

* A magyar kir. államvasutaktól nyert

értesítés szerint a debreczen—büd-szt-mihályi vonalon közlekedő 3113. és 3114. sz. vegyes vonatok menetrende folyó évi április hó 1-től kezdve következőképen módosítottatni fog A 3113. sz. vonat Búd-Szent Mihályról délután 3 óra 27 perczkor fog indulni, s Debreczenbe este 6 óra 49 perczkor érkeznek. A 3114. sz. vonat Debreczenből reggel 5 óra 28 perczkor fog indulni s Búd-Szent-Mihályra délután 8 óra 58 perczkor érkeznek.

* Fém iparosok figyelmébe.

A m. kir. államvasutak igazgatósága ócska fém nemű anyagok eladása iránt 1896. április 14-ik napjára pályázatot hirdet; mely körülményről az érdekeltek közönség értesítvén, a pályázati feltételek az alulirt kamara hivatalában hatvan-utca 1445. sz. megtekinthetők. Debreczen, 1896. márczius hó 25. én. A kereskedelmi és iparkamara.

* A legújabb főnyeremények.

A magyar osztály-sorsjáték II. osztályának legutóbb megejtett húzása ismét beigazolta ezen sorsjegyek tízedek és huszadokba való beosztásának áldásos voltát. Szerencsés gondolat volt ezen rendszert Magyarországra is behozni és ezáltal a szegény néposztálynak alkalmat adni, hogy csekély betétek mellett oly óriási nyere-ményekben részesedhessenek, minőket ily csekély kockázat mellett soha és senki el nem ért. Ebben áll az osztály-sorsjátéknak nem ki-

csinylendő sikere. Hogy erről meggyőződünk, vessünk egy pillantást a szerencsés nyerőknek nagy számára, kik épen most veszik fel nyereményeiket és azon sok szerencsétlenre, kiket az osztály-sorsjáték boldogsághoz jutattak. Az utóbbi főnyeremények legtöbbször vidékekre kerültek. Így azon sorsjegyet, mely a 100.000 koronás főnyereményt nyerte, Körösi Albert szegedi élarusítónál vették. A 60.000 koronás sorsjegyet Löw Mihály Sátoralja-Ujhelyben, a 40.000, 30.000, 20.000, 15.000 stb. koronás főnyereményeket pedig a Heintze Károly cég adta el. A III. osztálynak már május hóban megejtendő nagy nyereményhúzására a sorsjegyek már eladásra kerültek. Ezen hónapban, midőn a milleniumi ünnepek kezdődnek és a kiállítás — melynek keretében az osztály-sorsjáték is helyet foglal — megnyitatták, ezen hónapban alkalma lesz mindenkinek oly játékban részesedni, melyhez hasonlóan kedvező esélyeket a világ egyetlen sorsjátéka sem nyújtott.

Irodalom és művészet.

A Kisfaludy társaság felolvasó ülése.

A Kisfaludy társaság érdekes felolvasást tartott nagyszámu érdeklődő közönség jelenlétében. Az első felolvasó Szász Károly volt, ki a Budai harangok és az Ibo'ya románcza cz. költeményeit olvasta fel.

Az első költeményben a költő elmondja, hogy a budai harangok Magyarország történetével össze vannak forrva s hangjukból a gyászszavak vis-zhangja szól. Az új harangok is megszólalnak már:

Ejféle, hald, mint szólanak:
A budai harangok,
És tülről a viaszhangok
Pestre is bele bangzanak,
Harsogva, mint a fergeteg:
— Egy ezredévet temetünk,
Uj ezredévet virul nekünk:
Föl magyarok, ébredjétek!

Ezután az Ibo'ya románcza cz. hangulatos daleziklust olvasta fel a költő, kit zajosan megtapsolt a közönség a gyönyörű költeményekért.

Szász Károly után Váradi Antal lépett az emelvényre és Nagypénteken cz. költeményét olvasta fel.

Egy vén barát virraszt nagypénteken a Krisztus koporsója mellett s egyszerre megszallja lelkét a kételkedés: töprengeni kezd, hogy miért kellett szenvednie és meghalnia a Krisztusnak? Vidám uracsok és istentagadók jönnek a koporsó elé s a vén barát csak mondogatja magában:

Hát ezekért kellett szenvedned néked
És meghalnod, én irgalmas Jézusom?
Végül, mikor már a kételkedés tejesen hatalmába kerítette őt s éppen be akarja csukni a templomot, egy szegény, sorsüldözött asszony vánszorog a Krisztus koporsójához. Leborul ott és elrebegi, hogy a Krisztus szenvedéseiben találja meg a vigasztalást és a reményt. Az öreg barát ekkor megnyugodva tért vissza hitébe, mert most már tudja, hogy miért kellett szenvednie a Jézusnak.

A szép költemény nagy gyönyörűséggel szerzett a közönségnek, mely zajosan megtapsolta a költőt.

A 3-ik felolvasás egy nagybecsű esszé volt. Kozma Andor olvasta fel Erdy Lajos vendégnek értekezését a magyar zenéről. Azt tárgyalja az értekezésben, hogy a magyar zene egészen más rendszerű, mint az internacionális zene. Ezért ugyan olyan módon nem is fejleszhető, mint az internacionális zene.

A magyar zene főbaja, éppen abban az őseredei természetben van, hogy teljesen össze van forrva a szóveggel és nyelvvel s elveszténé jellemző sajátosságát, ha úgy akarunk alkalmazni, mint az internacionális zenét szokás.

Párhuzamot von ezután a magyar zene és az ősrégi zene között. Kimutatja, hogy a magyar zene éppen olyan, mint az ősrégi zene, melynél a melódia és a szó teljesen összevágott. Ezért hat olyan közvetlenül s

ezért nem fejleszhető az internacionális zene módjára.

A nagy zenei készségre valló értekezést figyelemmel hallgatta a közönség s Erdy Lajost perczeig tartó tapssal jutalmazta érte.

Reontra cassa.

Irta: Kiss Pál.

Mikor Koroknay Béla lakásán leült a compánia a rendes kalaber-parthiehoz, a házi gazda jó kedvel jegyezte meg:

— Fiuk, ma különös nyerő kedvemben vagyok, vigyázzatok!

— Majd meglássuk, hát osszad!

Koroknay Béla elosztotta a hat-hat kártyát.

— Pászolok!

— Én is!

— Veszem én, mondá Koroknay Béla no fiuk, kezdődik.

— Béla barátom, ha megengeded, egy quarttal vissza kontrázom a játékokat!

— Fiuk, mondom, hogy ma nyernem kell; hát azért itt is quart s cassa s recontra!! Meddig a quart?

— Ász!

— Ez is ász, de aduban!

— Nem dobunk, a játékot azért meg kell nyerned Béla.

— És Koroknay Béla meg is nyerte éppen 93 ponttal!

— No fiuk, nem jól mondtam-e? Ma nem bírtok velem!

— Jó, jó, de hát tudod azt te is, hogy első nyerés... jó... jó... add a kártyát, hadd osszam tovább.

Osztottak, játszottak Béla folytonosan csak nyert.

Nem igen szokott pechje lenni a kártyában, de most meg éppen nem lehetett vele csakugyan birni.

Megrecontrázták!

Ha megrecontrázták, megsubcontrázták és mégis csak ő nyert. Hallatlan szerencsével játszott az a fiu!

Pedig nem tudták, miért — rendkívüli izgatottsággal játszott. Látszott rajta!

— Hej fiuk, igaz az mégis, hogy a ki szerencsés a kártyában, szerencsétlen az a szerelemben — kiáltott fel Darmay Ákos.

— Azt hiszem, nem engem talál a megjegyzés, veté ellene Béla.

— A hogy vesszük!

— Nohát fiuk, állíthatom, hogy az én rámm nem vonatkozhatik, mert hála Amor istenkének, szerencsém van a szerelemben is. Hiszen tudjátok! Ne is beszéljétek itt ilyet, hiszen akkor csakugyan nem fogok nyerni!

Szó, a mi szó: szerelmes vagyok — igaz és a kit szeretek, az is szeret engem!!

Szerencsés vagyok a szerelemben, szerencsés vagyok a kártyában is! — adieu közmondás!

E pillanatban lépett be a levélhordó. Levelet hozott Bélának.

Koroknay Béla megismerte az írást.

— Szüneteljünk egy kissé fiuk!

Izgatottan bontotta fel a levelet s arra észrevehetőleg fehérebb-fehérebb lett.

Hamar elolvasta, aztán mint kellemetlen papirdarabot összegyűrve tette a zsebébe!

— Semmi fiuk, semmi. Egy kis contrát kaptam csak: itt lesz csak az érdekes recontra! Osszatok. Játszunk tovább! Most még nagyobb lett a recontrázó kedvem! Felveszitek-e? — veszem!

Nevettek az izgatottságán s folytatták a játékot egész éjjelig.

Mikor felállt a compánia, Béla nem ment velök egy feketére, mint ezt máskor tenni szokta. Azt mondta, hogy megfajult a feje a nagy szerencsétől!

Lefeküdt azonnal s aludni akart. Nem tudott elaludni egész éjjel.

Máskor mindig nyolcz órakor szokott fellekelni. Most reggel 6 órakor már fel s alátétalt szobájában.

Nyolcz órakor elment hazulról.

Egyenesen Szombathy járásbíróékhoz ment.

A járásbírónak a leányát szerette. Nyilt titok volt már az a kis város intelligentiája körében, hogy Szombathy Ella és a város ifju fiskálisa Koroknay Béla nagyon bizalmas viszonyban vannak egymással s nem is soká férj és feleség lesz belőlök. A beavatottak azonban mást is beszéltek.

Ellát találta otthon csak.

— Eppen jókor jöttem, hogy egyedül találhattam! Levelét megkaptam s bár abban nem szólít fel: bucsuzni jöttem. — Irta, hogy nem lehetünk egymásé... Belenyugsom a változhatlanba, de nem hagyhatom közönszó nélkül azt a nagy és sok boldogságot, a melyet adott nekem idáig. Ha most elutasított; nem tehet róla — tudom; szíve szerint tette; nem haragszom érte!

A lány egy cseppet sem volt izgatott; hidegen, könyörtelenül vallotta meg a valót. Nem tudta szeretni Koroknay Bélát sohase. Szülei akarták csak feleségül adni a tehetséges fiskálisához. De végre addig kért, könyörgött szüleinek, hogy azok megengedték, hogy ugy tegyen, a mint szíve akarja. — Megmondá, hogy a szíve hogyan akarja: Béla érthet belőle!

Koroknay Béla a rajongásig szerette azt a lányt s eddig azt hitte, hogy az is szereti őt. Ugy mutatta. Menyire csalódott!

Mint égő szikrák csapódtak szívére a lány kiméltelen szavai. De büszkesége nem hunyázkodott még itt sem. Elynomta égő fájdalomát s könnyeden vetette vissza a szavakat:

Köszönöm Ella a nyilatkozatát! Köszönöm! Talán én sem halok bele a csalódásba! Ha megengedi, contrájára még be is mondom a — recontrát. Hátha nyerek! — Isten vele Ella nagysam!

Hidegen fogtak egymással kezét s Koroknay Béla elrohant.

Lakására nem is ment, kihajtatott az indóházhoz s a legközelebb induló vonat éppen arra me t, a hova ő vágyott most. — Felült arra.

A szomszéd városkánál kiszállott. — A fiakkeresnek csak annyit mondott, hogy a Bokody-ház elé hajtson. A fiakkeres ismerte jól azt a házat. — Ismerte azt a vidéken mindenki.

A nyiri nábob» háza volt az.

Koroknay Béla abban a házban időzött egészen másnap délig.

Hogy mért tanyázott olyan sokáig, senki sem tudta.

Másnap délben haza utazott.

A rendes partnereket estére újra kalaber-parthiera hivatta magához.

Azok, mint jó cimborákhoz illik, engedtek a meghívásnak s elmentek.

Játszottak újra. Béla újra csak nyert.

— Hej fiuk, tegnap este nyertem csak hatalmas recontrát. — Az már recontra cassa!

Már a mai lapok is közlik az én szerencsemet.

Tudjátok, a multkoriban sokszor meg kellett fordulnom a szomszéd városban. Az események számai úgy szövődtek, hogy bátran hihettem, hogy ha akarom, ott hatalmas cassát nyerhetek! Nem kellett ez a cassa — tegnapig. Tegnap kaptam egy hatalmas contrát, kedvem lett a recontra-cassához — olvasátok!

A helybeli napilap legujabb számát nyujtotta át.

A fiuk olvasták:

— Koroknay Béla városunk törekvő genialis ifju ügyvédje tegnap este tartotta eljegyzését a vidék leggazdagabb emberének, a »nyiri nábob» Bokody Gaspárnak kedves és szép egyetlen leányával, Sárkával!

Eiolvasták, aztán mosolyogva dobták el a kártyát.

— Bocsáss meg Béla barátunk, de veled tovább nem játszunk. A bizonyos veszteségbe csak nem rohanunk! — Hej, mégis csak igaz az: a ki szerencsés a kártyában, szerencsétlen az a szerelemben! Ugy-e rád illik a közmondás?

— Ej, üsse a kő a szerelmet! Jobb annál mai világban egy — recontra cassa s én megnyertem a recontra cassát!

MUTATÓ TÁBLA.

Függetlenségi könyvtár, nyitva kedd, csütörtökön és szombaton este 6-7-ig.
Nyilvános olvasóterem: Hétfőn, szerdán és szombaton d. u. 3-6 óráig.

A kir. törvényszéknél jegyzőiroda nyitva hétköznapokon d. u. 3-5 óra közt, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10-11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 3 órakor ünnepnapokon d. e. 11 órakor.

A debreceni kir. járásbíróság szóbeli kezeseket, kérelmeket és nyilatkozatokat felvesz **kedden és pénteken** d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden **szerdán**.

Népkönyvtár az árok-utcai leányiskolában nyitva van minden szerdán és szombaton délelőtt 11-12 óráig.

Múzeum, a kollegiumban, nyitva van vasárnaponként d. e. 10-12-ig.

A Gönczy-egyesület „Othona“ a kereskedelmi palotájában

Anyakönyvi hivatalos órák:
 Délelőtt:
 Hétfőn) 11-12 óráig.
 Csütörtökön)
 Kedden)
 Szerdán) 9-11 óráig.
 Pénteken)
 Szombaton)
 Délután:
 Minden hétköznap 2-5 óráig.
 Vasárnap délelőtt 9-12 óráig.

Sz. Dávid Istvánál zene-estély: Vasárnap Veres Tóni, kedden Rác Károly és pénteken Magyar Istvén

Közgazdaság.

Kőbányai sertés-piacz.

márczius 26.

a) Hizott sertés árak: 1. Magyar első rendű Öreg nehéz (páronként 300-400 kg lon felüli sulyban) — krig. 2. Öreg közép (páronként 300-400 kg sulyban) — krig. 3. Fiatal nehéz (páronként 320 kg lon felüli sulyban) — krig. 4. Fiatal közép (páronként 250-320 kg. sulyban) — krig. 5. Fiatal könnyű (páronként 250 kg mig terjedő sulyban) — krig. 6. Magyar sz-dett: Nehéz (páronként 280 kg lon felüli sulyban) 45 krtól — 46 krig. Közép (páronként 220-280 kg mig terjedő sulyban) 43-45 krig. Könnyű (páronként 220 kg mig terjedő sulyban) 43-46 krig. Szerbiai 9. Nehéz (páronként 200 kg lon felüli sulyban) 48-49 krig. 10. Közép (páronként 220-260 kg. sulyban) 45-46 krig. 11. Könnyű (páronként 220 kg mig terjedő sulyban) 44-45 krig. Sertés létszám 1896 évi márc. hó 16-ik napján volt készletben 17688 drb. 1896. márc. hó 18-ik napján felhajtott — drb. 1896. márc. hó 17-ik napján elszállított 294 drb. 1896. évi márc. hó 19-ik napjára maradt készletben 17394 drb. hozott-sertés forgalom változatlan.

CSARNOK.

Hullámok közt.

Regény két kötetben.
 Irta: **CSENGEY GUSZTÁV.**
 Első kötet. 32.
Az ősi kard.
 (Folytatás.)

Egyetlen egy vitéz kurucz maradt közülök hazájában, ki bandériumával Károlyi hadához tartozván, nem követhette a fejedelmet. Ez az egy Mártonfy — midőn a szatmári békekötés oklevelét aláírás végett Bécsbe akarták vinni, fejedelméhez híven, vakmerően ellentmondott s követni akarta csapatával a bujdosókat. Utána rohantak s dühös védelem után összevagdalták. Felesége kis fiával s leányával földönfutóvá lett, mert jószágait elkobozták. A hü anya ekkor még megmaradt ékszerreit eladta s a kis özszegyet kamatra adván, abból fiát a sárospataki collegiumban neveltette, maga pedig egy beteges nagybátyjához vonult, ezt ápolta, szegény leányokat nevelt s oktatott. A fiából aztán derék, becsületes férfi s igen híres jogtudós vált, első a Mártonfyak közül, ki a kard helyett tollal és észszel védelmezte hazáját, de saját családjának jogait is. Jelenlegi birtokunkat ő porolta vissza a családnak s ennek

ujjáteremtője volt. Ezen férfitől kezdve a Mártonfyak mindig a jog fényével harsogtak az elnyomatás ellen s soha többé Márton vitéz ősi kardja, melyet a fölkonozott kurucz neje mentett meg, nem hagyta el hüvelyét; mert a magyar seregek harca nem egyezett meg a nemzet érdekével. Ime most eljött az idő, midőn a Mártonfy család ősi kardja ismét a nemzeti szabadság érdekében villonghat és most dicsőbben, mint valaha. Felköttem azt, de fájdalom, agg korom nem engedi, hogy harciba vigyem. Van azonban egy fiam, ki apját a nemzeti harcban képviselheti. Te vagy az. Ime én leoldom a kardot oldalomról, felkötöm azt a tiedre, hogy folytasd dicsően családod történetét, vagy ha kell, hős halállal fejezd be. Akarod? Mártonfy Kálmán, hősi családod utolsó fia! akarsz-e méltó lenni őseid büszke nevére?

A tisztos agg reszketve tartá kezében az ősi fringit, méltóságos átszellemült arcán a hazaszeretet szent fénye derengett. Ugy állt ott fia előtt, mint állhatott hajdan Álmos vezér, midőn fiát, Árpádot a nemzet paizsra emelte.

Az ifju Mártonfy áhitatos tisztelettel hajolt atyja keblére, megécskolta a kardot nyújtó kezét és benső megindulástól reszkető hangon szólt:

— Atyám! Oh hogy nem tudom kifejezni végtelen tiszteletem és szeretetemet, melyet most megdicsőülve érzek... Oh dicső atyám, én megelőztelek t tegnaptól kezdve honvéd vagyok, már felesküdtem a zászló alá s a kapitány csak bucsuzni bocsátott haza. Nem csalódtál bennem, méltó utóda akarok lenni őseimnek. Add ide az ősi kardot, add rám áldásodat!...

Az agg férfi tuláradt érzelemmel ölelte szívére fiát; azután felkötötte a derekára az ősi kardot, kezét áldólag terjeszté fia fejére s lelkesedve kiáltá:

— És most... előre honvéd!
 És ekkor az ősi fringia, mely a Rákóczy szabadságharc idejétől fogva pihent, kishugant hüvelyéből; az ifju Mártonfy, mintha esküdnek, magasra emelte azt s ihletve kiáltá:
 — Eljén a haza!
 És aki jelen volt akkor a teremben, mindenki ihletve kiáltá utána:

— Eljén a haza!
 Berta oda rohant az ifjuhoz, megragadta kezét s könnyezve rebegé:

— Igen, igen! Én nem csalódtam bennetek! Áldjon meg az Isten s vezéreljen győzelemre!

Igy tette le a haza oltárára áldozatát, legdrágább kincsét, a fényes család utolsó sarjadékát, egyetlen fiát a vén táblabíró.

... Más idők, más emberek!
 Ma már ki érti ezt, ki érzi ezt?
 Vagy még vagyunk egynehányan?

(Folyt. köv.)

Tőzsde.

Budapesti gabonátőzsde.

— Érk. d. e. 10 ó. 35. p. —

Őszi buza szept.—okt-re	6.76—7.77
Uj buza őszre 1896.	7.70—8
Őszi rozsz	—
Tavaszi rozsz	638—40
Őszi zab	—
Tavaszi zab	62.4—26
Uj tengeri május—jun.-ra	4.13—14

Bécsi gabonátőzsde.

— Érkezett d. e. 11 óra 20 p. —

Őszi buza szept.—okt-re	7.39—40
Tavaszi buza márcz.—ápr.-re	7.52—54
Őszi rozsz	—
Tavaszi rozsz	6.91—93
Őszi zab	—
Tavaszi zab	6.40—42
Tengeri máj-jun.-ra	4.69—70.

Debreczeni városi színház.

Idénybérlet 42 sz. Páros bérlet 42 sz.

Pénteken, 1896. márczius hó 25-én:

Dom, az amerikai majom.

Énekes bohózat dalok és kuplékkal 5 szakaszban. Irta Nesztory. Fordította Fancsy Lajos. (Rendező: Hevessy G.)

Közel félszázad óta fennálló magkereskedésben mindennemű

gazdasági-, konyhakerti- és virágmagvak

a legolcsóbb árakon kaphatók.

Csiraképeség és fajazonosság biztosítottik.

Francia és magyar luczerna, kezeskedett államilag plombázott, arankamentes minőségben.

Megvizsgálatlan és plombázatlan magvakat nem tartok.

Elfogadok luczerna és löhere magvakat tökéletes tisztítás és arankamentesítés céljából s kívánatra plombázatom is, csekély díj fizetés mellett.

Löhère, a legszebb lilaszínű, navyszemű áru plombázott, mesés olesó áron.

Takarmányrépa magvak eredeti északnémetországi termés, ólomzárólt zsákokban fajtiszta, a létező legnemesebb minőségben, mint **Oberndorfi sárga veres Mamuth, sárga buczok, olajbogyó alaku és Eckendorfi sárga** az elképzeltet legolcsóbb árakon.

Mindennemű konyhakerti magvak nagy választéka, különös tekintettel itteni viszonyainkra.

Több mint 200-féle a legismertesebb virágfajoknak, hagymák, gumók, stb. allandóan raktáron.

Tubarózsák; 10 drb. 90 kr. 1 drb. 10 kr.

Gladiólus hagymák: 10 drb. 90 és 100 kr. 1 drb. 10 és 12 kr.

Ezzel kapcsolatban és félreértések kikerülése végett megjegyzem, hogy nálam nincs budapesti magkereskedők bizományi raktára s velők semmiféle közösségben nem vagyok.

Az általam és s ját czégem alatt forgalomba hozott magvak mind közvetlen termelőktől vannak, kikkel allandó összeköttetést tartok fen.

Nagy épes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Kontsek Géza
 előbb **Gaszner Károly**
 magkereskedése Debreczen, Kossuth-utca.

A homokkert I-jrásában 67. szám alatt több rendbeli **lakás május hó 1-étől**, — esetleg nyári lakásnak is,

Kiadó.

Értekezhetni lehet a **Kuczik Gábor** ur házában (Nagyvárad-utca 2121. sz.)

Korényi József
tulajdonossal.

Máriacelli
Gyomor-cseppek

nagyszerűen hatnak gyomor bajknál. nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, fellajtság, savanyú, felbőffőség, hasmenés, gyomorégés, telestegés, nyálkakiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs szűkülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejtájánál, a menyinyben ez a gyomortól származott, gyomortulorhelésnél étellekkel és italokkal, glliszták, májbajok és hámor-rhoidáknál.

Említett bajknál a **Máriacelli gyomor-cseppek** évek óta kitűnőknek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi főraktár: **Török József** gyógyszerháza Budapest, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brády) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom”.

A Máriacelli gyomor-cseppek valódián kaphatók.

Kapható Debreczenben: Göttl Nándor, Tóth Béla, Mihalovits István, Dr. Rotschnek V. Emil, Tamássy és Balázs gyógyszerészeknél, Diószegen Vaday Ignác, Ermihályfalván Mátray István, Hadházon Farkas Ödön, Kabán Horváth Kálmán gyógyszerészeknél.

Utolsó főhuzás.

Magyar

osztály sorsjáték.

Legnagyobb nyeremény a legkedvezőbb esetben

1 Millio Korona.

Huzás naponta

1896 Majus 12-től 28-ig.

Nyeremény	korona	=	korona
1 jutalomdíj	600000	=	600000
1 „	400000	=	400000
1 „	300000	=	300000
1 „	200000	=	200000
1 „	100000	=	100000
2 „	40000	=	80000
2 „	20000	=	40000
5 „	10000	=	50000
10 „	8000	=	80000
34 „	6000	=	204000
100 „	2000	=	200000
200 „	1000	=	200000
2650 „	200	=	530000
22000 „	150	=	3300000
25007	nyeremények és 1 jutalom	=	6284000

III. osztályu vételsorsjegyek árai:

$\frac{1}{1}$ 60,— $\frac{1}{2}$ 30,— $\frac{1}{10}$ 6,— $\frac{1}{20}$ 3,— forint

Ezen eredeti sorsjegy árokon kívül ajánlott levél portoja és nyeremény jegyzékért 25 Kr. melléklendő.

Sorsjegyeket ajánl és szétküld az összegnek postautalványon való előzetes beküldése mellett vagy utánvétellel

Heintze Károly

Budapest, Szervita-tér 3.

Sürgöny cím: **Lottoheintze Budapest.**

II. osztályu sorsjegyeknek a III. osztályra való megújítása a II. osztályu sorsjegy visszaadása és a megújítási díj befizetésével és pedig:

1 egész sorsjegy 20 frt., 1 fél 10 frt., 1 tized 2 frt., 1 huszad 1 forint legkésőbbben május 2-ig eszközöklendő. — Nyer. s sorsjegyeket minden magasságban beváltak

Blousok és gyermek-ruhák

óriási választékban

Steiner Gyulánál

DEBRECZEN, Főpiacz, a főposta mellett.

Nyomatott Hoffmann és Társa könyvnyomdájában Debreczenben. Főpostával szemben.